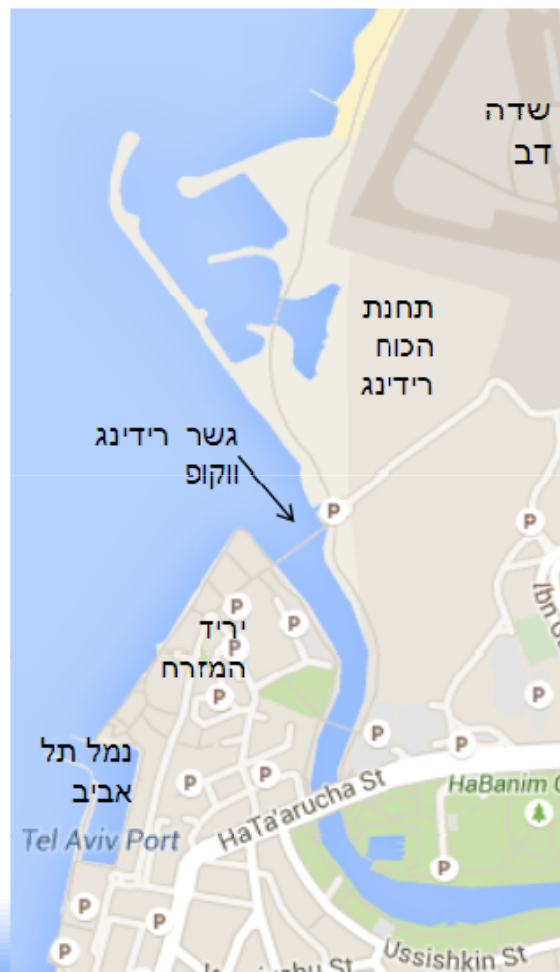

רידינג ונמל תל אביב ממפגע סביבתי למרכז עירוני

מיטל עשות-טייב

מתחם רידינג – נמל תל אביב

רקע היסטורי

מתחם נמל תל אביב ותחנת הכוח רידינג פותחו באמצע שנות ה-30 של המאה הקודמת "בצפון הרחוק" מחוץ לתל אביב כמענה לצרכים תפעוליים וציבוריים.

נמל תל אביב

תחנת הכוח רידינג

מאז ועד אמצע שנות ה-90

תל אביב התפשטה צפונה והמתחם הפך להיות במרכז תל אביב.

אזור נמל תל אביב והנמל היה מחולק בין 4 גופים וללא שת"פ:

אוצר מפעלי ים בבעלות משרד התחבורה (הנמל)

אתרים בבעלות עיריית תל אביב ומשרד התיירות (מתחם TLV

ליד השפך)

החברה לפיתוח תל אביב (יריד המזרח)

חברת חשמל (מתחם רידינג).

כל המתחם מרושת בגדרות בין המתחמים ולא ניתן היה לעבור

לאורך החוף.

מתחם שמייצר מפגעים חברתיים וסביבתיים.

המפגעים הסביבתיים והחברתיים הנגרמים ממתקני תשתית בחוף הים

זיהום הסביבה הימית	זיהום אוויר	הדרת הציבור
זיהום משפכים, אשפה, שמנים ועוד.	שריפת פחם מזהמת ביותר.	תפיסת חזקה על שטח גדול על חוף הים
זיהום תרמי של המים.	פליטת פחמן דו-חמצני מתחנות כוח בעלות מחזור משולב של גז טבעי נמוכה פי שניים בהשוואה לתחנות פחמיות.	חסימת הנוף לכיוון הים
שינוי בתי גידול.	גם אחרי מעבר לגז טבעי, 78% הפליטות של גזי החממה משריפת הדלקים בתהליכי ייצור ובתחבורה, נוצרו בענף אספקת חשמל.	מניעת גישה אל החוף ומעבר לאורך החוף
פגיעה בממשק שבין הים והיבשה.		פגיעה בממשק שבין הים והיבשה.

איך התחולל השינוי - הסיפור

- ❧ תכנית אסטרטגית לתל אביב
- ❧ יוזמה עירונית - לייצר טיילת אחת המשכית לכל אורך החוף.
- ❧ חברת אוצר מפעלי ים החלה בתכנון מתחם הנמל.
- ❧ שיתוף פעולה של כלל הגופים השולטים באזור.
- ❧ איחוד החניונים.
- ❧ הוכנה תכנית התחדשות עירונית לאזור הנמל.
- ❧ תחנת כוח רידינג החלה מהלך של מעבר לגז טבעי, ובמסגרתו הוכן תסקיר השפעה על הסביבה.
- ❧ חברת חשמל החלה בתכנון הטיילת מגשר ווקופ להרצליה.

מתחם רידנינג – נמל תל אביב

איך התחולל השינוי- ההסבר

חדשנות סביבתית – חלונות הזדמנויות ושינוי פרדיגמות שאפשרו את השינוי

☞ העברת תחנת הכוח לשימוש בגז טבעי.

☞ פריצת החסם של פיתוח בסמוך לתחנת כוח, בעקבות הכנת תסקיר השפעה על הסביבה.

☞ שינוי תפיסה בנושא זכות הציבור לחוף, שהיתה אחת המטרות של התכנית האסטרטגית של תל אביב.

☞ תכנון ופיתוח חדשניים והשקעה במרחב הציבורי בכלל המתחמים.

☞ שיתוף פעולה בין הגופים המנהלים את המתחמים השונים.

אמצעי מדיניות לפיתוח מתחמי תשתית חופיים לטובת הציבור

מעבר משימוש בסולר או מזוט (תחנות כוח פחמיות) לשימוש בגז טבעי במחזור משולב.	מדיניות לטיפול
מתן מענה להנחיות הבטיחות, כך שיאפשרו קירבה של הולכי רגל.	בזיהום האוויר
הכנת תכנית אסטרטגית בעלת מטרות שיובילו ליעד המבוקש.	כלי מדיניות לפיתוח מתחמי תשתית לטובת שימוש הציבור
פתיחת הגישה אל חוף הים ואל המתחם המיועד להולכי רגל.	
תהליך של התחדשות עירונית ללא תוספת זכויות בנייה, אלא הסדרה של שימושים במבנים הקיימים.	
יצירת נגישות מלאה, גם לבעלי מוגבלויות, עגלות, רוכבי אופניים.	
הכנת תסקיר השפעה על הסביבה או סקר סיכונים, הבוחן את הסיכונים, ומהווה בסיס חשוב למציאת פתרונות וקבלת החלטות.	
שיתוף פעולה ומעורבות של כל בעלי העניין - חברות עירוניות, צוותי התכנון, ומשרדי ממשלה, חברות פרטיות. (כולל השקעה כספית)	
קבלת אחריות על הפיתוח על ידי בעלי הזכות בנכס.	הפיתוח
השקעה במרחב הציבורי שתייצר השקעה של המגזר הפרטי.	תקופת התפעול
קבלת אחריות על התחזוקה לאורך זמן על ידי בעלי הזכות בנכס.	
בניה אקולוגית של תשתיות ים וחוף על ידי הגברת המורכבות המבנית של התשתית ובחירת חומרים דומים (כימיות ופיזיקלית) לבתי גידול טבעיים.	אמצעי מדיניות לצמצום הפגיעה בסביבה הימית
קירור המים היוצאים מתחנת הכוח לפני שחרורם לים.	

תודה